

Tine Orel:

PROF. JOSIP WESTER — OSEMDESETLETNIK

Slovensko planinstvo preživlja dobo pomembnih obletnic. Jugoslovansko si v tekočem letu nadevlje slavnostni sijaj 80-letnice, odkar se je v Zagrebu skoraj istočasno s hrvatsko univerzo ustanovilo leta 1874 tudi prvo jugoslovansko planinsko društvo, kateremu je kakor slovenskemu kumoval nemški profesor dr. J. Frischauf. Isto jesen se je 11. oktobra rodil vsem našim, pa tudi tujim planincem znani planinski pisatelj in šolnik, prof. Josip Wester, eden izmed plejade delavnih, pobudnih, zavednih in sposobnih pionirjev slovenskega planinstva, ki so nastopili pred koncem prejšnjega stoletja in ob fin de siècle.

Leta 1893, v letu ustanovitve SPD, se je vpisal na univerzo v Gradcu in l. 1898 kot suplent nastopil službo na gimnaziji v Ljubljani, kjer je razvil svoje odlične pedagoške in strokovne sposobnosti ter postal gimnazijski ravnatelj in prosvetni nadzornik. V zgodovini slovenskega šolstva je njegovo ime zapisano kot ime velikega praktika, strokovnjaka

v njaka v splošnih in posebnih prosvetnih vprašanjih, kot pisatelja štirih slovenskih čitank in kot razsodnega vodilnega inšpektorja za slovenščino in nemščino po prvi svetovni vojni pa tudi kot natančnega, vzornega gimnazijskega ravnatelja. Kdor pozna problematiko pouka in vzgoje, omike in izobrazbe, bo razumel, koliko duševnega napora in garanja, veselja in trpljenja je v 40 letih, ki jih je inšpektor Wester posvetil slovenskemu šolstvu in vzgojstvu, ki se je v tisti dobi šele oblikovalo.

S planinstvom se je začel baviti morda nekaj kasneje kakor njegovi tovariši iz plejade, vendar ga je s telesno kulturo vezalo iz dijaških let veselje do telovadbe, saj je naredil tudi dvoletni telovadni kurz v Gradcu in se tudi teoretično ukvarjal s potekom telovadbe. Vse odlike, ki je z njimi bogatil naše šolstvo, je pokazal tudi v svojem planinskem delovanju. Bil je vedno in povsod mož reda, klasične natančnosti in zanesljivosti, zvestobe in nepretrgane delavnosti. Ni planinec velikega stila, marveč ves tak, kakršnega je dala in potrebovala slovenska zemlja. Uveljavil se je kot planinski pisatelj, ki zna ceniti vse tiste hribe, sestavljajoče edinstveni profil naše domovine od Triglava do pohlevnega dolnjskega grička pa do Ljubljanskega gradu. V Ljubljanskem zvonu je priobčil planinska spisa o hoji po Švicah (LZ 1907) in Bosni (LZ 1910). Leta 1926 je v Planinskem Vestniku objavil spis o 30-letnici J. C. Oblaka, kateremu je lani napisal tudi nekrolog. V letniku 1928 je napisal članek o »Kefersteinu in Rosthornu pred 100 leti na Triglavu«, l. 1931 o »Hacquetovih navodilih za hribolazce«, l. 1932 o »Goetheju v Alpah«, l. 1934 »Hojo na Triglav pred 100 leti« (dr. Mihael Tušek) in še vrsto drugih prigradnih spominskih člankov. Svoje vzpone in ture je opisal v spisih: »S Triglava peš v Ljubljano« (1927), »Po mejnih vrhovih« (1928), »Po malih tisočalcih« (1929), »O Grmadi« (1927), »Iz Tržiča v Tržič« (1930), »Z Jezerskega preko Grintavcev v Kamnik« (1931), »V predgorju Savinjskih Alp« (1933), »Planinske ture na Rabu« (1934). Znani so njegovi spisi o Mirni gori (1929), Trebeviču in Sentjurskem Tabru (1931), Limbarski gori (1933) in o Boču (1933), Od Save v Domžale (1929). Ti spisi so nastali v dobi urednikovanja dr. Josipa Tominaška, s katerim sta v Gradcu skupaj študirala skoraj isto stroko. V desetletju pred drugo svetovno vojno so važnejši naslednji njegovi planinski spisi: Na bajnem Kleku (1935), Izlet na Blokovo (1937), Zavinek na Risnjak